

För en ny världsordning

För en ny världsordning

En kubansk författare och journalist skriver om hur han ser på krisen för västvärlden

Vi befinner oss i en tid då vi kan se en tydlig kursändring vad gäller den geopolitik som rådde under det sista decenniet av 1900-talet och de två första av 2000-talet. Denna kris för västvärldens hegemoni har lett till en popularisering av termen Ny världsordning, Nuevo Orden Mundial (NOM) när man talar om den tid av obestridlig förändring som vi befinner oss i.

Synsättet varierar från konspirationsteorier kring den politiska och finansiella eliten i kapitalismens kärnländer till mer övergripande synsätt som beaktar de förändringar som sker inte bara i stormakterna utan även i de så kallade perifera länderna, där en antiimperialistisk och antikolonialistisk inställning blir allt tydligare bland stora delar av befolkningen och deras politiska ledarskap.

Men som i alla tider av omvandling kommer den nya ordning som växer fram inte nödvändigtvis att vara mer rättvis och inkluderande. Bland variablerna finns möjligheten att den rådande eliten återupptäcker sig själv och lyckas möblera om på schackbrädet till sin fördel, och även att denna elit ersätts av andra med annat ursprung, men av samma slag, som upprätthåller den kapitalistiska ordningen och dess neokoloniala konsekvenser för länderna i det ekonomiska Syd.

Sett ur Syds perspektiv måste den önskvärda Nya världsordningen inte bara innebära en omvandling av nuvarande produktions- och distributionsförhållanden, utan den måste också bidra till att lösa viktiga sociala och ekologiska skulder som har byggts upp och som hotar dessa samhällens stabilitet och själva existens.

Men denna nya världsordning har, ur Syds perspektiv, också ett antal viktiga teoretiska konsekvenser, eftersom det är omöjligt att bygga något nytt om det inte baseras på ny logik och nya begrepp. Syds krav handlar inte bara om kroppar och rum, utan också om begrepp. Det är krav på "sunt förnuft", precis som Gramsci uppfattade det, på att göra en revolutionär världsbild till den förhärskande i det vardagliga samtalet och de mest grundläggande accepterade samförstånden.

Därför är det nödvändigt att börja med att kritiskt granska den teoretiska produktion som, från det kapitalistiska ekonomiska Nord, gör anspråk på att redogöra för våra verkligheter, förklara dem och rita upp deras utvecklingsvägar. Kritiken kommer att göra det möjligt för oss att ta till oss det som finns av värde i denna teori, förkasta de kategorier som är externa eller otillräckliga och att ta fram nya perspektiv som ger en mer verklig och objektiv bild av problemen. Vi måste rädda vår verklighet som ett problem utifrån våra egna kategorier, som uttrycker vår mångfald och komplexitet.

Det är också viktigt att återta och förstå historien som ett verktyg för att skapa nya betydelser och identiteter. I en värld formad av

kolonial logik måste vi ifrågasätta de berättelser och tolkningar som tjänar till att upprätthålla visionen om kolonialismen som ett civiliserande företag och dölja det enorma barbari och den förstörelse som den inneburit för de underkuvade folken. Och hur dessa strukturer har bibehållits över tid, fram till idag, med nytt utseende men med samma kärna av ekonomisk plundring.

Att underkasta kolonisatörernas historieuppfattning och deras tolkningsparadigm kritik innebär också att anta möjligheten och därmed sökandet efter alternativa civilisatoriska mål, utifrån de förtryckta folkens perspektiv. Det innebär att förstå att det i folkens historiska motstånd finns former av social och produktiv organisation som kan och måste utgöra grunden för en utvecklingsmodell som inte äventyrar förutsättningarna för livet på planeten. Det är att utmana logiken i en ekonomisk ordning som bara gynnar en procent av mänskligheten.

Våra verkligheter måste behandlas bortom den eurocentriska fokuseringen, eländets estetik eller den exotism med vilken våra problem fortfarande bemöts av de stora kulturindustrierna. De stereotyper som används för att förklara så stora och komplexa verkligheter som Afrika, Asien, Mellanöstern och Latinamerika, och den ihållande stigmatiseringen av suveräna projekt på dessa kontinenter som, från olika perspektiv men med gemensamma mål, motsätter sig det stora internationella kapitalets dominans.

Det vore också lämpligt att dra nytta av krisen i det hegemoniska mönstret för att låta falska begrepp som Väst-Öst genomgå en kris i människors medvetande, och att utforska folkens gemensamma motstånd och kamp i det globala Syd med tonvikt på gemensamma ståndpunkter och den gemensamma fienden.

I en klargörande text från 1923 hävdade den ungerske marxisten Georgy Lukács att den korrekta marxistiska ståndpunkten (och därmed, vågar jag tillägga, utifrån alla revolutionära perspektiv) är helheten. Endast utifrån en global förståelse kan vi förstå dynamik som går utöver sina regionala särdrag och skapar en betydande förändring av världen som vi kände den.

Den politiska, sociala och finansiella struktur som upprättades av de stora segermakterna i Väst efter 1945 befinner sig för närvarande i kris. Denna struktur utslöt inte bara den stormakt på vars rygg nederlagets tyngsta börda föll ? Nazityskland ? utan dömde också större delen av den koloniala och neokoloniala världen att permanent underordna sig.

Slutligen, men också grundläggande för framväxten av en verklig mer rättvist Ny världsordning, måste folken i Syd återerövra revolutionen som en teoretisk och praktisk möjlighet. I en värld som domineras av det nyliberala mantra som Margaret Thatcher gjorde populärt på 1980-talet: "Det finns inga alternativ", måste vi utgå ifrån att det finns det visst. Att revolution inte är ett abstrakt ideal, utan en verklighet i handling. Att de processer som uppstod ur segerrika revolutioner fortfarande finns kvar på många kontinenter och att deras existens öppnar dörren för nya revolutioner.

Syd behöver inte nya eliter, det behöver ett nytt synsätt. Och detta nya synsätt måste byggas på grundval av en genomgående kritik av rådande uppfattningar och en aktiv omvandling av våra verkligheter.

José Ernesto Nováez Guerrero, Al Mayadeen Español 230807 / cv

Kubansk författare och journalist. Medlem i Asociación Hermanos Saíz (AHS). Samordnare för den kubanska avdelningen av Red en Defensa de la Humanidad (Nätverket till mänsklighetens försvar). Rektor för Universidad de las Artes (Konstuniversitetet).
Para un Nuevo Orden Mundial

Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?

Vill du bidra till kampen mot den omänskliga blockaden?

Swisha en tjuga eller valfri summa till

123 589 0975 eller pg 40 54 11 – 0

Ett ännu mer betydelsefullt stöd är medlemskap!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap

(150 kr för pensionärer, arbetslösa och studerande)

– samma swish/pg som ovan